

"Em molestaria que m'e

Miquel Molins, el nou director del Museu d'Art Contemporani de Barcelona, va dir de l'edifici de Richard Meier: "Té tanta personalitat que es podria ensenyar buit". I Pasqual Maragall, en la mateixa línia, va apuntar: "L'edifici és en si una gran obra d'art contemporani". El museu, segons previsions, restarà enllestit el 31 de març d'enguany. Avui encara hi ha bastides, taulons apilats, serradures. Encara hi ha manobres repintant-ne les parets blanquíssimes i tècnics acabant d'instal·lar-hi l'aire condicionat i la il·luminació interior. Però tot indica que a mitjan abril l'interior i l'exterior –encara en fase de pavimentació– del museu restarà acabat. És per això que l'alcalde ha aconseguit que a final d'abril –un mes abans de les municipals– es faci l'acte de lliurament de l'edifici de Richard Meier a la ciutat. El museu serà visitable durant tot el cap de setmana. Però hi haurà ben poques peces exposades, només algunes d'estratègicament col·locades, sense cap intenció museològica. I és que l'edifici ha estat enllestit sense haver definit el projecte museogràfic final. Meier, al llarg d'aquests cinc anys d'obres, sempre ha manifestat que els problemes de contingut no afectaven la seva obra. Però potser ara començaran els problemes. Perquè el projecte museogràfic s'ha d'adequar forçosament a l'edifici. I, així mateix, l'arquitectura haurà d'emotllar-se als criteris artístics que definirà Miquel Molins. Un dels aspectes que comença a crear tibantor és, precisament, un dels elements

L'arquitecte Richard Meier, autor de l'edifici del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACB), parla d'aquesta obra ja pràcticament acabada. A final d'abril el museu obrirà durant un cap de setmana perquè el ciutadà pugui visitar-lo. La inauguració oficial no serà fins a final d'any.

més característics i admirats de l'arquitectura de Richard Meier: la claror que inunda tots els espais del nou museu. Una claror que en algunes sales sembla excessiva i que caldrà rebaixar. Meier no en vol ni sentir parlar. Creu que seria traïr l'esperit de la seva obra.

Richard Meier ha construït al barri del Raval un dels seus característics edificis blancs, arrelat en la modernitat clàssica iniciada per Le Corbusier. Meier ha jugat a fer un contrapunt entre rectangles i corbes, entre pantalles quadrades d'acer inoxidable i columnes cilíndriques. Ha construït una façana de vidre imponent i un sostre translúcid, parets rompudes i una rampa en forma de llampec, que s'enfila entre la façana de la plaça del Convent del Àngels i les sales interiors. I moltes finestres de mides diferents i obertures que sembla que modelin la claror. La llum no s'escapa, Meier la condueix i en determina la intensitat. Tot un joc d'equilibris.

—*Diuen que l'any 1986, mentre vostè feia una visita a Barcelona, Pasqual Maragall el va portar en aquest solar, davant la Casa de la Caritat, i li va demanar si era un bon lloc per a un museu. La seva resposta fou: "Es gris; hi quedaria molt bé una de les meves construccions blanques".*

—Recordo haver visitat diversos llocs que havien estat considerats possibles solars del nou museu. I recordo que vaig venir aquí i vaig pensar que aquest espai era el més estimulant, per les possibilitats que oferia. És un solar situat al

RICARD CUGAT

RICARD CUGAT

"Jo sabia que, si col·locàvem un museu aquí, això ajudaria a renovar

---

fosquissin les finestres"

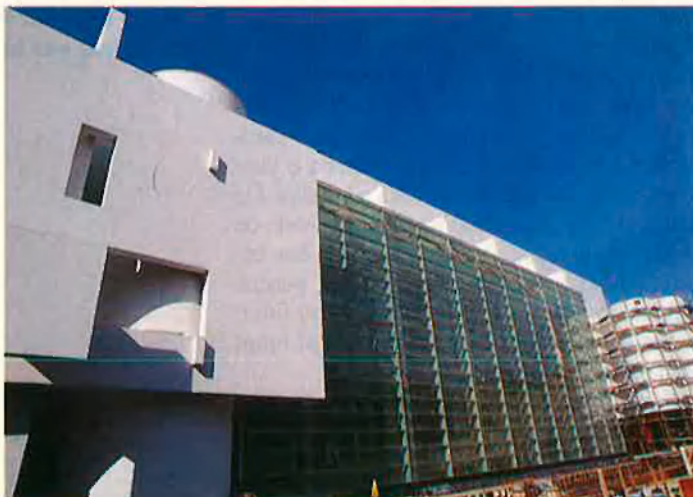
RICARD CUGAT

"La gent passarà per aquí caminant, s'aturarà, farà un cafetó, entrarà a la llibreria o visitarà les obres d'art, de pas de casa a la feina. De manera que la gent prendrà part en la vida de l'edifici i de la ciutat."

RICARD CUGAT

RICARD CUGAT

aquesta part de la ciutat, perquè li donaria una nova vida pública."

centre de la ciutat, on la gent pot accedir-hi fàcilment caminant —no cal agafar ni el metro ni l'autobús—. El que també em va agradar va ser que en aquell moment era una àrea molt marginal. Jo sabia que, si col·locàvem un museu aquí, això ajudaria a renovar aquesta part de la ciutat, perquè li donaria una nova vida de caire públic, s'hi posarien botigues, la gent hi voldria viure... Esdevindria un fet molt positiu per a la vida de la ciutat.

—Quines particularitats té aquest edifici, com el definiria?

—Crec que el disseny d'aquest edifici té molt a veure amb l'emplaçament. L'edifici és un espai públic, que es connecta amb un altre espai públic, la Casa de la Caritat, a través d'un jardí, d'una àrea, on hi haurà una intersecció de vianants. La gent passarà per aquí caminant, s'aturarà, farà un cafetó, entrarà a la llibreria o visitarà les obres d'art, de pas de casa a la feina. De manera que la gent prendrà part en la vida de l'edifici i de la ciutat. A més, els espais han estat dissenyats per a tota mena d'usos, perquè nosaltres no sabem què pot passar en un futur, i aquest és un edifici d'art modern per al futur, no del passat.

—El seu museu és un espai flexible?

—Es dels més flexibles que hagi vist mai. Miri, aquesta sala (la sala gran de la primera planta) es pot dividir en petits espais indefinidament. A més, cada planta, tot i ocupar la mateixa superfície, és ben diferent. Per mi, avui un museu satisfà dos propòsits: és un lloc on et trobes amb un petit grup d'amics, mires les obres,

“Una de les preocupacions en un museu és que no hi ha d'haver massa claror. És per això que he fet un tractament de la llum diferent en funció de cada espai. A les sales d'exposició, hi entra per obertures petites, i sovint utilitzo làmines translúcides que la difuminen. En canvi, als altres espais públics, hi entra la llum del sol directa. Per exemple pujant per la rampa.”

fas un cafè, vas a la llibreria... Però també és un indret que aplega esdeveniments que atreuen molta gent. Tot forma part de la vida d'un museu. El meu edifici fa possible de combinar aquests dos propòsits.

—Un dels elements més característics de la seva arquitectura és el tractament de la llum...

—Una de les preocupacions en un museu és que no hi ha d'haver massa claror. És per això que he fet un tractament de la llum diferent en funció de cada espai. A les sales d'exposició, hi entra per obertures petites, i sovint utilitzo làmines translúcides que la difuminen. En canvi, als altres espais públics, hi entra la llum del sol directa. Per exemple pujant per la rampa.

—Malgrat les diverses intensitats, aquest edifici és molt lluminós. Això pot portar dificultats quan es concreti el projecte museogràfic?

—No, perquè a les sales la claror es reflecteix i difumina. I això farà que les obres destaquin sobre les parets i es puguin veure molt bé. La intensitat lluminosa no crec que sigui cap problema.

—L'edifici s'ha enllestit sense comptar amb un projecte museogràfic. Vostè sempre ha negat importància a aquest fet. Vindran ara els problemes?

—No. A mi m'encantaria de tenir exposada una de les meves escultures en aquest museu. Crec que hi quedaria molt bé, com hi quedaria bé qualsevol obra que s'hi exposi. Tant una obra de petit format com una de grans dimensions. Per exemple, el *Guernica*. Tenim un espai fantàstic per col·locar-hi el *Guernica*! Hau-

rem de demanar a Madrid que ens el deixin.

—Jo li parlava de problemes a partir d'ara, recordant unes paraules de Miquel Molins. El nou director quan va visitar l'edifici va dir que tenia molta personalitat, tanta que era difícil d'emmotllar-lo. Va dir que no era un espai neutre i que creava tensions.

—Sí que crea tensions, crea una mena de diàleg entre la llum, l'espai i l'obra d'art. I ja m'agrada, perquè tot espai neutre és molt ensopit. Aquí les obres d'art prendran vida, per això quan el museu sigui ple, serà més interessant que no si es tractés d'omplir una caixa neutra. Aquí les obres —si estan espaiades— esdevindran una sorpresa. Com si fos una simfonia, on hi ha alts i baixos, moments de calma i moments actius. A més, la instal·lació és feta amb la voluntat que cada part de l'edifici sigui sempre una sorpresa.

—Sembla que, segons el nou projecte museogràfic, s'hauran d'enfosquir algunes finestres, li molesta?

—Em molestaria molt. Perquè hem estudiat amb molta cura la llum i em penso que no hi ha cap raó per a enfosquir les finestres. Les sales han estat preparades per adaptar-se a tots els propòsits. Si, per exemple, volem mostrar una escultura feta amb llums de neó, doncs la podem posar en alguna de les sales més fosques. Així, doncs, no em sembla necessari i em molestaria molt que algú comencés a cobrir finestres i canviar la intenció de l'edifici.

—Quina influència ha tingut Le Corbusier en la seva arquitectura, i què en manté actu-

“Algunes de les idees que comencen amb Le Corbusier, com la separació d'estructura i recinte, queden recollides en aquest edifici. L'estructura és ben clara i oposada a la pell de l'edifici, en bona part construït amb vidre. Le Corbusier també va iniciar la idea de moviment en l'espai, de passeig. Jo he pres alguns dels elements que ell va iniciar i els duc més enllà.”

alment d'aquella concepció arquitectònica?

—Algunes de les idees que comencen amb Le Corbusier, com la separació d'estructura i recinte, queden recollides en aquest edifici. L'estructura és ben clara i oposada a la pell de l'edifici, en bona part construït amb vidre. Le Corbusier també va iniciar la idea de moviment en l'espai, de passeig. Jo he pres alguns dels elements que ell va iniciar i els duc més enllà.

—Aquest interès que té, perquè l'edifici incideixi en l'àrea on s'emplaça, també parteix de Le Corbusier?

—No ho crec. Aquesta preocupació més aviat neix del fet que em penso que tot espai públic ha de tenir una responsabilitat dins la ciutat. No sols ha de servir al propòsit per al qual ha estat construït; també ha de tenir una responsabilitat envers la resta de la ciutat. Avui hi ha una consciència creixent de la responsabilitat de l'arquitectura en el seu context físic, històric i cultural. La meua visió particular és que tot edifici ha de ser responsable, tant del passat com del present i del futur. No és tan important l'aparença física d'una construcció com la manera de relacionar-se amb l'escala humana. I aquest museu té una gran qualitat humana.

—Aquesta idea de responsabilitat és una de les tendències que actualment s'imposen en l'arquitectura internacional?

—Hi ha força arquitectes a tot el món que comparteixen idees i actituds sobre la construcció de l'espai. Poden ser a Barcelona, a Nova York o a Tòquio; tot i així, hi ha una certa empatia.

Montserrat Serra